

Raziskovalni tabor študentov biologije 2023 – Črna na Koroškem

Klara Žos

Raziskovalni tabor študentov biologije (RTŠB) 2023 je potekal v Črni na Koroškem, in sicer med 14. in 23. julijem. Kot vsako leto je tabor organiziralo Društvo študentov biologije, nastanjeni pa smo bili v tamkajšnji osnovni šoli. Skupino za netopirje sta tradicionalno vodila mentor Primož Presetnik in somentorica Eva Pavlovič. Njeni člani smo bili Teodora Tanjevič, Dren Dolničar, Samo Grgurevič, Jasmina Kotnik in Klara Žos. Ko ji je čas to dopuščal, se nam je pridružila tudi Tinkara Kepic, soorganizatorica tabora.

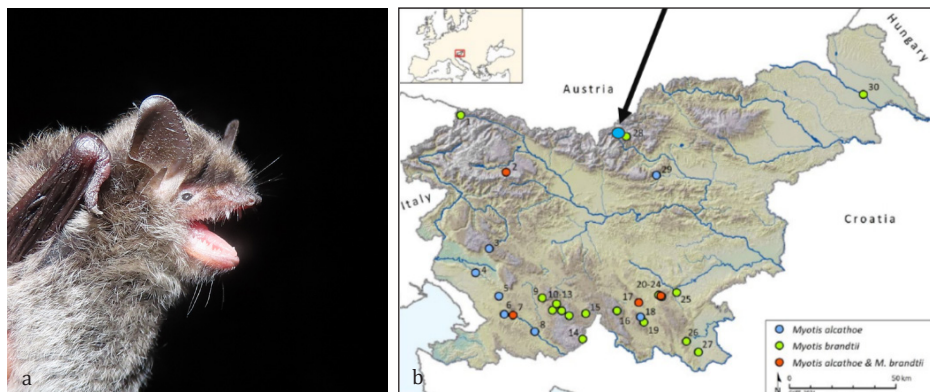
Tabor je trajal 10 dni. 7 dni je bilo v celoti namenjenih terenskemu delu. V sredo je bil prosti dan, namenjen regeneraciji, zadnji dan pa smo udeleženci pospravili šolo. Med taborom smo zvečer večkrat mrežili, čez dan pa smo pregledovali potencialna zatočišča: cerkve, hiše, mostove, opuščene rudniške rove in jame. Med drugim smo mrežili tudi pred Potočko zijalko, spremljali pa smo tudi izletavanje kolonije navadnih netopirjev (*Myotis myotis*) iz cerkve.

Prisotnost netopirjev smo zaznavali tudi z ultrazvočnimi detektorji in avtomatskimi snemalniki ultrazvočnih klicev. Še posebej v slabem vremenu smo se spoznavali z metodami pregledovanja zvočnih posnetkov. Pregledovanje zvočnih posnetkov je dolgotrajen in zahteven proces, za katerega je potrebnih veliko izkušenj in znanja. Število zaznanih vrst na taboru je zato okvirno, ker so podatki še v obdelavi.

Netopirci smo se na teren podali že na dan prihoda. Odšli smo na tradicionalni sprehod po kraju, v katerem smo bili nastanjeni. Vseeno je bil to terensko obarvan sprehod, kajti s seboj smo imeli ultrazvočne detektorje. Tudi enega od terenskih dni smo namenili pregledu Črne. Na tramovih in stenah hiš smo naleteli na precejšnje število vejicatih netopirjev (*Myotis emarginatus*).

SLIKA 36. a) Skupina za netopirje pred Potočko zijalko (foto: Primož Presetnik), b) vejicati netopir, c) dvobarvni netopir (foto: Teodora Tanjevič).

SLIKA 37. a) Nimfni netopir (foto: Primož Presetnik), b) lokalitete nimfnega netopirja (prirejeno po Presetnik in sod. 2021).

Zgodilo se nam je tudi, da nam netopirjev skoraj ni bilo treba iskati, ker so oni prvi našli nas, natančneje Evo. Ta je na steni šole zagledala dvobarvnega netopirja (*Vespertillio murinus*). Šlo je za samca te vrste, ki je svojo nejevoljo nad našim rokovanjem z njim izražal z za to vrsto značilnim, s prostim ušesom slišnim oglašanjem.

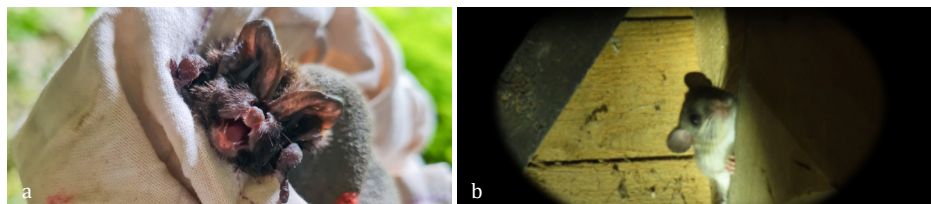
Na mreženju pred Jamo hudega bika smo ujeli nimfnega netopirja (*Myotis alcathoe*). Ta nas je tako presenetil, kot razveselil – šlo je za novo lokaliteto te redke in izmuzljive vrste.

Zaznali smo 13 vrst netopirjev. Zanimivo je, da sta bila rjavi uhati netopir (*Plecotus auritus*) in usnjebradi uhati netopir (*Plecotus macrobullaris*) prvič najdena v istem zatočišču – v cerkvi svetega Jakoba v Koprivni. V tej cerkvi je sicer prisotna tudi najvišje ležeča porodniška kolonija malih podkovnjakov (*Rhinolophus hipposideros*). Prav tako nenavadna je bila tudi najdba enega primerka širokouhega netopirja (*Barbastella barbastellus*) v Ciganski jami v dolini Topla.

Študentski raziskovalni tabori so nenadomestljiva priložnost za pridobivanje novih veščin in znanja, za katera med študijskim letom prepogosto zmanjka časa. Vsako leto se študentje RTŠB-ja udeležijo iz različnih razlogov, večina pa odide z novo iskro veselja do terenskega dela.

VIR

Presetnik P., Zidar S., Gojznikar J., Grgurevič S., Knapič T., Likožar L., Meyer-Cords C., Pavlovič E., Podgorelec M., Zagmajster M., Zamolo A. (2021): A review of *Myotis brandtii* and *Myotis alcathoe* records in Slovenia. *Hypsugo: Journal of Bat Research in the Balkans/Hypsugo: Glasnik za Istraživanje šišmiša Balkana*. 6(1): 28-43.

SLIKA 38. a) Širokouhi netopir (foto: Klara Žos), b) polh (foto: Primož Presetnik).